

Princ Eduard a jeho žena měli k nacistickému Německu blízko. Při návštěvě Hitlera používali i nacistický pozdrav

[Z radiozet.cz/clanek/princ-eduard-a-jeho-zena-meli-k-nacistickemu-nemecku-blizko-na-navsteve-hitlera-pouzivali-i-nacisticky-pozdrav](https://radiozet.cz/clanek/princ-eduard-a-jeho-zena-meli-k-nacistickemu-nemecku-blizko-na-navsteve-hitlera-pouzivali-i-nacisticky-pozdrav)

30. září 1938. Datum, které rozhodlo o osudu Československa. Ten den byla podepsána Mnichovská dohoda mezi Německem, Itálií, Francií a Velkou Británií o postoupení pohraničních území Československa Německu. S ní má velkou spojitost i politika appeasementu. Co to je? A kdo z královské rodiny se potkal s Hitlerem? Nejen o Mnichovské dohodě mluvil na Rádiu Zet Ondřej Kopa a historik Martin Kovář.

Na konci září, přesněji 30. září, jsme si připomněli smutné výročí, podepsání mnichovské dohody, která rozhodla o osudu Československa před druhou světovou válkou. Roli v ní hrála i Velká Británie a politika appeasementu. *„Obhájci appeasementu ve 30. letech říkali, že je to politika nezasahování do politiky jiných států. Kritikové oponují, že je to politika ustupování agresorovi nebo jeho usmiřování. Politika appeasementu v roce 1939 zkrachovala, ale debata se dneska vede o tom, jaké alternativy Británie měla,“* říká Martin Kovář. K hlavním britským představitelům patřil Neville Chamberlain, který podepsal mnichovskou dohodu. *„Symbolem francouzského appeasementu byl premiér Édouard Daladier, ale ještě větším představitelem byl ve 30. letech ministr zahraničních věcí Pierre Laval. Ten byl po válce odsouzen a popraven. Oni nebyli vedeni zlým úmyslem, jak se jim občas podsouvá. Moc dobře si pamatovali první světovou válku a za každou cenu se chtěli vyhnout rozpoutání velké války.“*

Princ Edward měl k Německu i k nacistickému režimu blízko. *„Nevíme, jak by to všechno dopadlo, kdyby nedal v roce 1936 přednost Wallis Simpson před monarchií. Vzdal se trůnu, místo něj*

nastoupil otec Alžběty II. Jiří VI. Eduard a jeho žena byli nejsilnější britská spojka, co se královské rodiny týče, směrem k Německu. S nástupem Jiřího VI. to jednoznačně skončilo. Eduard a Wallis navštívili v roce 1937 Německo. Setkali se dokonce s Adolfem Hitlerem, což zneužila německá propaganda. Eduard dokonce během návštěvy používal nacistický pozdrav, o Německu mluvil jako o jediné možnosti proti nastupujícímu komunismu. Když vypukla válka, byli převezeni z Francie do Británie a Eduard byl jmenován generálem majorem a přidělený k britské vojenské misi ve Francii. Pak se objevily zprávy, že zavinil únik informací o plánech vojenské obrany Belgie. Po jednom rozhovoru ve Španělsku hrozně naštvál Winstona Churchilla, tak byli přepraveni na Bahamy. Zde do konce války zastával funkci guvernéra,” popisuje Kovář.

Vztahy mezi Českem a Velkou Británií byly Mnichovem hodně poznamenané

Nicméně existovaly i nejrůznější skupiny britské aristokracie, které s nacistickým Německem sympatizovaly. Bylo to z důvodu strachu z bolševismu, Sovětského svazu a prudkého nárustu komunismu. „Nebyla to věc třicátých let. Začalo to po bolševickém převratu v roce 1917. V první polovině 20. let byly obavy levice z nástupu komunismu v Británii. To bylo ovlivněné komunistickým Ruskem. Projevilo se to třeba bristkým přístupem k občanské válce ve Španělsku, pro britské konverzativce byl Franco přijatelnější než levicová radikální vláda,“ připomíná historik.

Winston Churchill to na začátku války rozhodně neměl jednoduché a květen a červen roku 1940 pro něj byly nejtěžší měsíce. „Zlomil to pak svým projevem a rozhodně to neměl lehké. Pomohl mu Neville Chamberlain, když odstoupil. Nechtěl ho, ale pochopil, že v časech války stranu nesmí rozdělit, proto mu tu podporu dal a díky tomu situaci zvládl. Poté, co na Londýn začaly dopadat německé bomby, začaly sympatie k Německu upadat i u lidí, které pro něj měli nějaké pochopení,“ popisuje Kovář. V exilu byl v Británii i Edvard Beneš,

který se ale k Churchillovi nemohl dostat a na růžích ustláno rozhodně neměl. *„Beneš byl pracovitý a vytrvalý a podařilo se dosáhnout toho, že se v Londýně stala uznávaná československá exilová vláda.”* K očištění Mnichova přispěl naprosto zásadním způsobem atentát na Heydricha. *„Byla to unikátní věc, která se týkala nejen Československa. Nikde v celé Evropě se nepodařilo dostat takhle vysoce postaveného představitele třetí říše. Nacisté v dalších obsazených zemí to vnímali velmi silně a báli se vycházet. Událost významně přispěla k posílení československé exilové vlády v Londýně. I přesto si ale myslím, že zvláště starší generace na Mnichov nezapomene. Vztahy mezi Českem a Velkou Británií tím byly velmi poznamenané,”* uzavírá Martin Kovář.